

Baggrundsnotat: Bus-tog samarbejdet og fordeling af indtægter

Bus og tog samarbejdet

Siden 1997 har kunderne kunnet benytte samme billet på en kombineret bus og tog rejse. Samarbejdet har været en succes og har givet den kollektive trafik et passagermæssigt løft, og samarbejdet blev med strukturreformen indskrevet i "Lov om trafikselskaber".

Dato 24-03-2015

Claus Meldgaard

Tel. +4578411815

Claus.Meldgaard@RU.RM.DK

1-30-75-3-13

Side 1

Indtægterne tilfalder i første omgang det enkelte trafikselskab/togoperatør hvor kunden har købt sin billet, men fordeles efterfølgende efter de enkelte parters andel af transportarbejdet. Til at fordele indtægterne udføres der årligt en stikprøve undersøgelse af brug af rejsehjemmel.

I bus-tog samarbejdet skelnes mellem to typer rejser.

- Rejser mellem takstområder: Her har togoperatørerne (DSB, Arriva) takstkompetencen, og de modtager de umiddelbare indtægter. Der er årligt en omfordeling af indtægter efter resultatet af bus-tog undersøgelsen fra togoperatørerne til trafikselskaberne primært for transportarbejde udført med bybus på rejsehjemmel udstedt ifm. længere togrejser. Midttrafik modtog samlet 29,7 mio.kr. netto efter regnskab 2013 fra togoperatørerne.
- Rejser indenfor et takstområde: Her har trafikselskaberne takstkompetencen, og modtager de umiddelbare indtægter – uanset om de sælges på trafikselskabernes eget eller togoperatørernes billeteringsudstyr. Der er derfor en årlig omfordeling af indtægter fra trafikselskaberne til togoperatørerne. Midttrafik modtog efter regnskab 2013 i alt 106,1 mio.kr. i indtægter fra rejser indenfor ét takstområde solgt på togoperatørernes billeteringsudstyr, og afregnede foreløbigt 102,5 mio.kr. aconto for togoperatørernes transportarbejde.

Takstområderne svarer nogenlunde til de tidligere amter, og Region Midtjylland er således delt i 4 takstområder.

De ændrede forudsætninger vedr. den sidste type rejser. Tidligere var der nogenlunde balance mellem salget af rejsehjemmel på trafikselskabernes eget billetteringsudstyr i busser og på kortsalgssteder som blev benyttet i tog, og salg af rejsehjemmel gyldig i ét takstområde på togoperatørernes salgssteder som blev benyttet i busser. Dette har fra bus-tog undersøgelsen i 2012 ændret. Alle trafikselskaber i landet udfører nu et mindre transportarbejde end de modtager indtægter.

Da Bus-tog undersøgelsen er en stikprøveundersøgelse, som erfaringsmæssigt har vist store udsving fra år til år, har praksis hidtil været, at undersøgelsen dannede udgangspunkt for en efterfølgende forhandling. DSB har ensidigt forladt denne praksis og rejst et efterkrav mod trafikselskaberne for 2012 og 13.

Bus-tog undersøgelsen vil på et tidspunkt afløses af oplysninger fra Rejsekortet som registrer den faktiske brug af bus/tog i den kollektive trafik, men et pålideligt afregningsgrundlag først må forventes om 3-4 år, når rejsekortet er fuldt indfaset og bruges bredt. Med baggrund i de store udsving resultaterne af bus-togundersøgelser viser, har parterne i bus-togsamarbejdet besluttet at gennemføre flere undersøgelser.